

ZAMAN

6 EKİM 2006 CUMA SAYI:200
ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR

ailem

*Yepyeni bir
başlangıç*

SOSYAL DAYANIŞMANIN
EN ÖNEMLİ İŞİĞİ: ZEKÂT

2006-2007
Sonbahar - Kış
**Sezonumuzu
Açıyoruz!**

MERKEZ

İ.M.Ç 5. Blok No: 5657 Unkapanı İstanbul
0212 - 522 22 19 / 526 57 46
520 03 58 / 520 76 75
Faks: 0212 - 527 32 58

ŞUBE

İ.M.Ç 5. Blok (Giriş Kat) No: 5569 Unkapanı İstanbul
0212 - 520 03 58 / 522 22 19

FABRİKA

Cebeci Caddesi 2491 Sokak No:37
Sultançiftliği GOPaşa İstanbul
0212 - 606 02 02 (pbx)
Faks: 0212 - 606 01 51

Pazar Günleri de açığız...

Her sayı yeni bir başlangıç

Ailem'in her sayısı bizim için yeni bir başlangıç ifade ediyor. Ardı sıra gelen sayılarda farklı konuları kapağa taşıyarak okurumuzun "Bu hafta şu kapak olur" yönündeki beklentisini kırmak ve şaşırtmak istiyoruz. Her sayı yeni bir sunum ve heyecan içeriyor. Daracık bir alanda hiçbir yere çarpmadan, hiçbir şeyi kırmadan atları dörtlüyle koşturmak çabası-

dayız. "Ümit ve heyecan dergide hep zirvede olmalı" düşüncesindeyiz. "Söylenmedik ne kaldı ki!" diyerek hayatın bir tekrardan ibaret olduğunu göz ardı etmiyor; ancak yüce olanı tekrar tekrar hatırlatmayı bir vazife biliyoruz. Bu hafta Ailem'in kapağının ve sayfalarının yenilendiğini göreceksiniz. Bu yenilenme uzun bir sürecin sonunda gerçekleşiyor. Ayrıca Ailem dört yılın sonunda ilk defa mizanpajında bir değişikliğe gidiyor. 200. sayı, uzun soluklu olabilmek adına bizim için çok önemli. Çünkü geride binlerce sayfalık yazı, haber ve etkinlik bırakıyoruz.

Ailem'i ciltleten okurların elinde tam 15 ciltlik bir birikim var şu anda. Hangi sayıyı, hangi sayfayı açsanız bugün yine okunacak, yarın, belki yıllar sonra yine okunacak bir bilgi birikimi söz konusu. Bu noktada okurların maddi-manevi verdiği desteğin altını çizmek gerekiyor. Çünkü 500 bin insana ulaşan ve sevgisini her seferinde duyuran bir okur kitlesine sahip olmak kadar güzel bir durum yoktur. Çehresi değişen Ailem'de yenilikler de olacak. Bu sayımızdan itibaren Semine Demirci Hanım, ayetlerin çocuklara anlatılması konusunda ilginç metot ve yöntemler önerecek. Hasan Ahmet Gökçe, Hasan Candan, Ersin Osman Söğütü'nün hazırlayacağı Haftanın Tarihî Hikâyesi bölümümüzde ise haftanın tarihine mercek tutacağız. Ailecek okunabilecek ortak bir paydayı oluşturacağına inanıyoruz. Psikolog Yasemin Yalçın Aktosun, ergenlikle ilgili bir dizi çalışma yaptı. Bu haftadan itibaren okurlarıyla buluşacak. Ailem ekibi olarak yeni yeni projelerimiz var. Ama onları da vakti zamanı gelince duyurmaya bırakalım. Öneri, eleştiriyi ya da şikâyetlerinizi ailem@zaman.com.tr ya da 0 212 454 84 54 numaralı okur hattı telefonuna bildirin. Hayırlı Ramazanlar...

Serhat Şeftali

s.seftali@zaman.com.tr

ZAMAN

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi **Ali Akbulut**, Genel Yayın Müdürü **Ekrem Dumanlı**

Yayın Danışmanı **Hamdullah Öztürk** Yayın Editörleri **Serhat Şeftali, Mustafa Aydın, Şemsinur Özdemir**

Görsel Yönetmen **Fevzi Yazıcı** Katkıda Bulunanlar **Ali Demirel, Süleyman Sargın** Tasarım **Bedia Azak** Kapak **Orhan Nalin**

Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibinin Temsilcisi **Ali Odabaşı** Reklam Satış Yöneticisi **M. Süleyman Başaran** s.basaran@zaman.com.tr

0212 454 82 25, Yayın Türü **Yerel Süreli**, Adres: Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İSTANBUL Tel: 0 212 454 1 454 (pbx)

www.ailem.zaman.com.tr Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

08

12

14

24

30

02

Editör: Her sayı
yeni bir başlangıç

04

Okurlarıyla duygusal bağı
olan dergi: Ailem

06

“Üçlü
filtre” testi

08

Haftanın Tarihî Hikâyesi:
Yavuz Sultan Selim

10

İman ve insan: Siz
Cennet’in neresindensiniz?

11

Kitap: Kur’ân-ı Kerim’de
Besinler ve Şifa

12

Ergen-ebeveyn okulu
Neden ergen-aile konusu?

14

İslam hakikatlerini önce
kalplerine yazdılar

20

Eski İstanbul’da
dinî hayat

24

Sosyal dayanışmanın en
önemli ışığı: ZEKÂT

28

Çocuğumla Kur’an okuyo-
rum: Biz Allah (cc) içiniz

30

Dr. Can, vefatından önceki
yazılarıyla sizlerle..

Okurlarıyla duygusal bağı olan dergi: Ailem

O bir aile dergisi. Sıcak ve duygusal. Okudukça sıkıntıları azaltacak formüller sunan bir yayın. Erkek, kadın, çocuk, genç, yaşlı; yani ailemizin tüm üyeleri onun bir parçası. Şefkat, samimiyet, bağlılık ve aileyi kucaklayan düşünceler onun satırları arasında. Ailemizin mutluluğu Türkiye'yle de sınırlı değil. Avrupa ve Amerika'da bu mutluluğa uzanan Ailem'i okurlarına ulaştırıyor. O, alışkanlık yapacak kadar etkili. Okurları onu her daim okumak için özenle saklıyor. Çünkü her sayfası bugüne baktığı gibi yarına da ışık tutuyor. O, hayata rehber olan şeyleri seslendiriyor.

İLK SAYI 14 ARALIK 2002

İlk göz ağrısı dergimiz 14 Aralık 2002 tarihinde yayınlandı. Ailem ekibi, her haftayı durmaksızın bir koşu gibi gördü ve her sayıya bir şeyler ekleyebilmek için çalıştı. Sayfalarımız arttı, röportajlarımız arttı, konu çeşitliliğimiz arttı ve tabii ki okurumuz ve okunurluk oranımız arttı. Ailem, "Biz yazalım, siz okuyun!" demedi. Dergi mutfağı, her satırın okunabilmesi için çabaladı. Kısa ve öz olabilmenin güçlüğüne bile bile bu zor göreve talip oldu.

DİNÎ BİLGİLER ÇARPITILMADAN VERİLDİ

Ülkemizde dinî bilgilerin doğru ve anlaşılır kaynaklardan öğrenilmesinde yaşanan zorluklar bilinen bir gerçek. Ayrıca öğretilen bazı şeylerin yüzeysellikten öteye geçmediği biliniyor. Halkımızın dinî bilgileri doğru ve anlaşılır bir şekilde öğrenebileceği içerikte bir dergi hazırlamak, sansasyon yapmadan, sadece doğru olanı makul bir şekilde anlatmak hedefimiz oldu. Bu nedenle de Ailem, medyanın tartıştığı birçok dinî konuyu kaale almadan, kendi gündemini oluşturma gayreti içinde oldu.

Mutsuzluğun, nikâhsız beraberliklerin, ışıgımız bitti bahaneleriyle her gün yüz yüze gelen evli çiftlerin aile saadetlerinin temini için çalıştık. Hayatta mutlu olan çiftlerin de olduğunu, yıllar geçse de birbirlerini ilk günkü gibi seven âşıkların bulunduğunu, evliliğin sorunlarının nasıl aşılması gerektiğini fısıldadık sizlere. Kimi zaman evlilik danışmanı, kimi zaman bir terapist olduk sayfalarda.

ÂİLEM PORTALI SEVİLİYOR

ailem.zaman.com.tr web sitemiz değişen içeriği ile geride bıraktığımız süre içinde her gün binlerce okurumuzun ilgisi ve beğenisiyle karşılaşılıyor. Buradan eski sayılarımıza, görsel olarak da ulaşmak mümkün.

ÇOCUKLAR ÖNCELİKLİ HEDEF KİTLEMİZ

Çocuklar evlerimizin süsleri. Her çocuğun iyi bir anne-baba eğitimi alarak büyümesi gerekir. Belki de bu anlamda altı yaş çok geçtir. Çocukların yetiştirilmesi anlamında gebelikten, doğuma, doğumdan ergenliğe kadar birçok alanda anne-babalara öneriler sunduk, bilgiler verdik. Sırf iyi bir nesil yetiştirmek adına. Çünkü yarın çok geç olabilir. çocukların sağlığından bakımına, beslenmesinden terbiyesine kadar sayfalarca yazı okurla buluştu.

ÖRNEK HAYAT ÖYKÜLERİ ÖNEMLİ BİR PROJEYDİ

Çocuklar ve gençler bir çırpıda şarkıcı, manken ve futbolcu ismi sayabilirler. Bu insanların neredeyse günde üç posta bize sunulmasından kaynaklanıyor. Hayatta gerçekten yaşam tarzlarını benimsemediğimiz, şöhreti hedef yapmış insanların dışında örnek insanlar yok mu? Tabii ki var. İşte Ailem'in çıktığı günden bu yana mütevazî insanların bütün dünyaya örnek olabilecek hayat hikâyelerini okuyorsunuz. Doğru ve güzelliklerin çevremizde nasıl uygulandığını görmek binlerce insana yön verebilmekte. İşte Ailem, bu sessiz projesiyle okuruna moral ve yön gösterebilmenin gayreti içinde.

Ailem'in hedeflerinin başında "Farkındalık

meydana getirip dikkat toplamak", "İyi bir örnek teşkil etmek", "Sabırla eğitmek ve değer katmak" vardı. Hayatta uygulanabilir olması Ailem'in en temel gayelerinden biriydi. Her bir satırdan yaşama dair bir sonuç çıkarabilmenin gayreti vardı.

ÖZEL GÜNLERE, ÖZEL ÇALIŞMALAR

200 sayılı serüvenimizde önemli sayıda özel çalışma yayınladık. Kimi zaman sayfalarımızı 48'e, 64'e çıkardık ve o günün ehemmiyetine yakışır çalışmalar için aylarca hazırlandık.

BUGÜN NEREDEYİZ?

Ailem bugün 500 bin adet basılan bir ek. Almanya ve Amerika'da da yayınlanan Euro Zaman ve USA Zaman'ın okurlarına özenle sunduğu bir dergi. Ayrıca

Azerbaycan'da müstakil çıkan bir yayın organı. Önceki yıl bir sayısı 2,5 milyon adetle rekor kıran bir dergi. Okur memnuniyeti en yüksek çıkan, okurun aklında ismi en çok kalan, markalaşma yolunda en iyi trendi yakalamış hacmi küçük, ilgisi büyük bir çalışma Ailem...

YARIN NEREDE OLMALIYIZ?

Durmanın düşmenin bir öncesi olduğunu bilen Ailem, hedeflerini bugünle sınırlamıyor. Yarın nerede olmamız gerektiğini en iyi, okur desteğinin çapı belirleyecek. Bu noktada hedefler ne kadar büyükse yük o kadar ağır olacaktır.

Sokrates, saygıdeğer bir düşünür olarak Eski Yunan'da hatırı sayılır bir ün yapmıştı. Bir gün bir tanıdık büyük filozofa rastladı ve dedi ki: "Arkadaşınla ilgili ne duyduğumu biliyor musun?"

"Bir dakika bekle." diye cevap verdi Sokrates: "Bana bir şey söylemeden evvel senin küçük bir testten geçmeni istiyorum. Buna 3'lü Filtre Testi deniyor."

"Üçlü Filtre mi?"

"Doğru" diye devam etti Sokrates;

"Benimle arkadaşım hakkında konuşmaya başlamadan önce, bir süre durup; söyleyeceğini gözden geçirmek iyi bir fikir olabilir. Bu, ona üç filtre testi dememin sebebi. Birinci filtre Gerçek Filtresi. Bana birazdan söyleyeceğin şeyin tam anlamıyla gerçek olduğundan emin misin?"

"Hayır" dedi adam, "Aslında bunu sadece duydum ve..."

"Tamam" dedi Sokrates;

"ÜÇLÜ FİLTRE" TESTİ

"Öyleyse, sen bunun gerçekten doğru olup olmadığını bilmiyorsun. Şimdi 2. filtreyi deneyelim, İyilik Filtresi'ni. Arkadaşım hakkında bana söylemek üzere olduğun şey iyi bir şey mi?"

"Hayır, tam tersi" dedi adam.

"Öyleyse" diye devam etti Sokrates; "Onun hakkında bana kötü bir şey söylemek istiyorsun ve bunun doğru olduğundan emin değilsin. Fakat yine de testi geçebilirsin, çünkü geriye bir filtre daha kaldı: Yararlılık Filtresi. Bana arkadaşım hakkında söyleyeceğin şey benim işime yarar mı?"

"Hayır gerçekten yaramaz." dedi adam.

"İyi" diye tamamladı Sokrates. "Eğer, bana söyleyeceğin şey doğru değilse, iyi değilse ve işe yarar bir şey değilse bana niye söylüyorsun ki?"

Hiç kimse hakkında başı boş konuşup boşuna günaha girmememiz, gıybet edilen ortamlarda da bulunmamamız gerekiyor.

ECHARPE®

PARIS

Cumhuriyet Caddesi No: 340 / 3 Osmangazi / BURSA | Tel. +90 224 220 16 44 | Faks +90 224 220 24 51

www.echarpe.com.tr

Bu haftadan itibaren yeni bir bölümle karşınızdayız. Haftanın Tarihî Hikâyesi bölümünde o haftada yaşanmış tarihî olaylara ve kişilere yer verilecek. İlginç notların ve bilgilerin anne-babaların, öğrencilerin ve birçok okuyucumuzun dikkatini çekeceğine eminiz. Bu bölümü hazırlayan üç arkadaşımıza dergimize ‘hoş geldiniz’ diyor, yeni bölümümüzü beğeneceğinizi umuyoruz. Ailem

H. AHMET GÖKÇE, HASAN CANDAN, E. OSMAN SÖĞÜTLÜ

Yavuz Sultan Selim

İhtişamdan uzak yaşadı

Yavuz Sultan Selim, her biri birbirinden değerli Osmanlı padişahları arasında sade yaşayışı, övülmekten, iltifattan, debdebeden hoşlanmayan tavırlarıyla ilk bakışta ayırt edilenler arasındadır. İnsanlardan bir insan olma ve yaradılış gayesine uygun hareket etme konusunda o denli duyarlıdır ki etrafında hâlelenen insanlar, yaptıkları hatalar dolayısıyla, sık sık bu hassasiyetten paylarına düşen nasibi almaktan geri kalmamışlardır. Öyle ki bu husustaki tavizsizliğinden gözünün nuru, şehzâdesi Süleyman dahi zaman zaman nasiplenmiştir. Hatta bir defasında süslü bir elbiseyle Yavuz’un karşısına çıkınca, Yavuz, “Anene de giyecek bir şeyler bıraksaydın ya Süleyman!” diyerek şehzadesini ikaz etmiştir.

İLME HÜRMET...

İhtişamdan uzak; insanî vasıflarıyla önderliğini yaptığı hareketin örnekliğini de üstlenen Yavuz Sultan Selim, gerek dinî gerekse dünyevî ilimlere olan vukûfiyetiyle de hususî bir insandır. Kendi hocalarının, velilerin hatta -hayatta olsun olmasın- bütün din

büyüklerinin kıymetini hakkıyla bil-

mekte ve onların huzurunda edebinden iki büklüm durmak-

tadır. Bu hassasiyet bazen zirveleri zorlamaktadır. Öyle ki hocası İbn-i Kemâl’in atının ayağından, kendi kaftanına sıçrayan çamurları bir şeref nişanı bilmiş ve o kaftanın kabrinin örtüsü olmasını vasiyet ederek, büyüklerde büyüklük alametinin küçüklük olduğunu tarihe bir kere daha not düşmüştür.

‘Hâkim’ değil ‘Hâdim’ oldu...

Büyük insan, Allah’ın izni, Efendiler Efendisi’nin rehberliğiyle Sina Çölü’nü geçip Mısır’ı fethedince, Mısırlı âlimlerin önerisiyle Osmanlıların ilk halifesi olma şerefine ermiştir. Halifeyken yaptığı belki de ilk ciddi icraat ise yine örnek hayatına altın harflerle yazdığı şanlı bir destandır. Yavuz, Şam’da Emeviye Camii’nde okunan ilk cuma hutbesinde “Hâkimü’l-Haremeyn” olarak adı geçince ayağa kalkmış ve, “Hayır, biz kutsal beldelerin hâkimi değil ancak hâdimi, hizmetkârı olabiliriz. Lütfen hutbeyi bu şekilde okuyunuz.” diyerek daha önceki halifelerin, hutbelerde kendi isimlerini “Hâkimü’l-Haremeyn” (Mekke ve Medine’nin hâkimi) olarak okutmalarına mukabil, kendi ismini “Hâdimü’l-Haremeyn” (Mekke ve Medine’nin hizmetçisi) olarak okutmuştur.

Kırkıncı hafız...

Sılaya dönme vakti geldiğinde, kutlu beldelerden Kâbe’yi süpürttüğü tavus kuşu tüylerinden birini tacına takarak ve Kutsal Emanetler’i yanına alarak ayrılan Yavuz Sultan Selim, Topkapı Sarayı’ndaki dairesini Mukaddes Emanetler’e tahsis eder ve kendisine yer arar. Akabinde çoğu Peygamber Efendimiz’in yadigarı olan Kutsal Emanetler’in başında, kesintisiz yirmi dört saat Kur’ân-ı Kerim okunması için otuz dokuz hafız görevlendirilmesini emreder. “Neden kırk değil de otuz dokuz?” diye soranlara cevabı ise sünnete uygun bir hayat tablosunun kenar süsleri hüviyetindedir. Zira kırkıncı hafız olarak listeye yazılan isim, iki kelimeden ibarettir: E’l-fakir, Selim...

Yavuz Sultan Selim: Karakterinin sertliğinden dolayı “Yavuz” ve şehzadeliginden beri “Selim Şah” olarak tanınan Sultan Selim, 7 Safer 918/Nisan 1512 tarihinde Osmanlı padişahı olmuş ve 8 seneye, 9 ay Osmanlı’yı en iyi şekilde temsil ettikten sonra 8 Şevval 926/21 Eylül 1520’de vefat etmiştir. Cenazesi ancak 1 Ekim 1520 tarihinde defnedilebilmiştir.

MUSTAFA AYDIN

A nadolu'nun çeşitli bölgelerinde devlet memuriyetinde geçmişti hayatları. Oradan oraya tayinlerle sürükleniyorlardı zaman ırmağında. Tek hayalleri bir gün emekli olup bunun tadını çıkarmaktı. Kolay değildi, 25-30 yıl oradan oraya koşuşturmak. Planları vardı; çocuklar, düğünler ve torunlarla ilgili. Birlikte hacca, o çıkmazsa hiç olmazsa umreye gitmek, o mübarek zaman ve mekan iklimlerinden doyaya istifade etmekte duaları. Çocuklar da büyümüşti artık. Emeklilik döneminin ilk yaz tatilinde 15-16 yıldır gidemedikleri memleketlerine, ata topraklarına gitmeyi planladılar. "Yaz" geçerken, "yazgı" onları orada hem de oraya varışlarının ertesi gününde karşılıyordu. Beyin kanaması, yoğun bakımlar ve...

"İnna lillahi ve inna ileyhi râciûn."

Zaten yüksek tansiyon rahatsız ediyordu. Beyin damarlarında da anevrizma denen "baloncuk" oluşumu vardı. Çocukları, "Bu kadar sıcak bir mevsimde 'memlekete' gitmeyin" demişlerdi. Hiç gidilmeden olabilir miydi? Hoş, asıl "memleket"imiz de neresiydi ki? Oradan "çağrı" geldiğinde kim durabilirdi ki? Hele yetim garip büyümüş bir insan ötelere el sallayan anesini-babasını nasıl geride bırakabilirdi?

Mübarek zaman dilimleri (Ramazan, üç aylar, kandiller), bize asıl "memleketimizi", aslen "nereli" olduğumuzu hatırlatan, düşündürən sıradışı bir zaman dilimi. Şöyle bir diyaloga ne dersiniz?

- Nerelisiniz?"

- Cennetliyiz.

SİZ CENNET'İN NERESİNDENSİNİZ?

- Hani Şu Küçükçekmece tarafındaki mi?

- Yok yok, gerçek Cennet!

- ???

- Büyüklerimiz oradan gelmiş. Zannedersem Adn Cenneti olsa gerek. İnşallah, biz de bu dünyadaki imtihanımızı en az fireyle atlatıp, yine sağ salım oraya dönmeyi planlıyoruz. Siz Cennet'in neresindendiniz?

- ???

Cennetimizi, oradaki konumumuzu, sunulacak her türlü nimeti aslında biz kendi ellerimizle buradan tedarik ediyoruz. Cehennemin odunlarını da sırtımızda günahlarımızla kendimiz

götürüyoruz. Yaptığımız işlerdeki niyetimiz, dünyaya hangi "pencereden" ve kimin hesabına baktığımız "öte" dünya deyip ötelediğimiz "asıl" yurdumuzdaki konumumuzu belirliyor. Seçtiğimiz "arkadaş grubu"

asıl dünyamızdaki arkadaş grubumuzu oluşturacak. Peki onlar Cennet'e layık, Cennet'e âşık insanlar mı? Biz düştüğümüzde elimizden kaldırıp tutuyorlar mı, yoksa düşmemiz için yardım mı ediyorlar? Ramazan bizim için kaçırılmaz bir fırsat, hem de çok büyük... Bu mübarek zaman dilimleri bizi yeni vahâlara ulaştırabilir. Hayat iksirleriyle buluşturabilir. Gönül iklimimize yeni ve güzel dostlar girebilir. Kapınızı ne olur içten kilitlemeyin. Kısacık bir mesafeye giderken bile hazırlık yapıyoruz, peki asıl memleketimize dönüş için yeterince hazırlıklı mıyız?

Erenler kardamız, Hızır (as) yoldaşımız olsun.

Kur'ân-ı Kerim'de Besinler ve Şifa

Bazı besin maddelerinin kıyamete kadar gelecek insanlara rehber olan Kur'an-ı Kerim'de zikredilmesinin hikmetleri anlatılıyor. Adı geçen meyvelerin/gıdaların Kur'an'da maksatsız olarak zikredilmedikleri, insanlar için henüz keşfedilmemiş çok faydaları olduğu ifade ediliyor. Dünya üzerinde bulunan birçok gıda maddelerinden sadece bunların öne çıkarılıp zikredilmesinin hikmetleri inceleniyor. Kitabın ilerleyen bölümlerinde zararlı yiyecek ve içecekler de ele alınıyor. Kur'an'ın, yenilmesini ve içilmesini yasakladığı maddelerin bugünkü tıp tarafından da zararlı ilan edildiğini bir kez daha gözler önüne seriyor.

Kitapta daha birçok merak edilen sorulara cevap veriliyor. "Bu yiyeceklerin insan sağlığına ne derece faydası vardır? İslam'ın yenmesini men ettiği yiyecek, içecekler nelerdir? Bu yiyecekleri yemenin ve içecekleri içmenin sağlığımız açısından ne gibi zararları vardır? Modern tıp bu konuda bizlere neler söylemektedir? Kur'an günümüz insanının en büyük problemlerinden olan "ruh sağlığı" konusuna nasıl yaklaşmak-

Kur'ân-ı
Kerim'de
Besinler ve Şifa

Prof. Dr.
Davut Aydın

Altın Burç Yayınları
Tel: 0(216) 318 42 88

tadır? Bütün bu soruların cevapları Prof. Dr. Aydın'ın "Kur'ân-ı Kerim'de Besinler ve Şifa" adlı kitabında yer alıyor.

İLAHİ MUCİZE BAL

"Rabb'in bal arısına (şöyle) vahyetti: "Dağlardan, ağaçlardan ve (insanların)" kurdukları çardaklardan evler edin!" Sonra her meyvelerden ye de Rabb'inin yollarında boyun eğerek yürü!" Onun karınlarından, renkleri çeşit çeşit bir içecek çıkar ki onda insanlara şifa vardır. Şüphesiz bunda düşünen bir millet için (Allah'ın büyüklüğüne) işaret vardır." (Nahl,16/68-69)

BAL İLE İLGİLİ HADİS-İ ŞERİFLER

- "Bal şerbetinden daha üstün bir ilaç bulunmaz."
- Enes İbn Malik (ra): "Peygamber (sas) hasta olduğu zaman, ağzına bir avuç çörekotu atar, üzerine de su veya bal şerbeti içerdi." demiştir.
- "Her kim, her ay üç gün aç karnına bal şerbeti içerse; felç, cüzzam ve abraşlık gibi hastalıklardan korunmuş olur."
- "Doğum yapan (lohusa) kadınlar için yaş hurma, hasta kimseler için bal gibi şifa yoktur."

NEDEN ERGEN-AİLE KONUSU?

Merhabalar; bugüne kadar gerek çocuk eğitimi, gerek aile huzuru ve gerekse evliliğe dair meseleleri izah etmek üzere sizlerle bu sayfada buluştuk. Bundan böyle ergenlere özel, onların içinde bulunduğu psikolojiyi anlamaya dönük özel konularla birlikte olacağız inşallah. y.y.a.

YASEMİN YALÇIN AKTOSUN

Bir seminerimde bir ebeveyn “Yasemin Hanım, çocuklarımıza yaklaşırken sizce gerçekten bu kadar hassas olmaya gerek var mı? Biz böyle eğitim alan ve çok hassas düşünen ebeveynlerin çocukları değiliz; ama çok şükür şu an kötü bir yaşantımız yok ve kötü insanlar da değiliz.” demişti. Beyefendinin ne demek istediğini anlamıştım, sanki bu anlattıklarınızı uygulamak çok gerekli değil mesajını vermek istiyordu. O gün beyefendiye ebeveynin hassasiyetinin mutlak surette gerektiğini ifade eden bir dizi örnek vermiş, çocuk eğitiminin önemini izah etmeye çalışmıştım. Ancak şimdi konumuza ilgilendiren izahımdan bahsetmek istiyorum.

Demiştim ki; “Sizin içinde yaşadığınız zaman dilimi ve şu an içinde bulunduğumuz zaman dilimi birbirinden o kadar farklı ki? Bir kere o zaman internet, televizyon, telefon vs.. bu kadar yaygın değildi; hatta neredeyse kimi cihazlar hiç yoktu. Yani çocuğun dikkatini dağıtan, birtakım arzular peşinde koşmasına neden olan bu unsurlar yoktu. Ayrıca bir zamanlar çocuk ailesiyle tartışacak veya bir problem yaşayacak olursa en fazla kısa bir süre dışarıya çıkıyor ve bir süre sonra evine geri dönmek zorunda kalıyordu. Ama ya şimdi, ailesiyle problem yaşayan çocuğu dışarıda bekleyen öylesine tehlikeli ortamlar var ki. Uyuşturucu tacirleri, insan tacirleri, kötü arkadaş grupları ergenleri tuzağa düşürmek için av bekler pozisyonundalar.

Bütün bu sebeplerle evet siz şu an iyi durumda olabilirsiniz; ama yanlış davranışlarla kendinizden uzaklaştırdığınız çocuğunuzun ileride nasıl bir ortamda olacağını bilemezsiniz.

Bu nedenlerden dolayı sizin riske girme gibi bir lüksünüz olmamalı. Şayet bir ergenin ailesi ile bağları ne kadar sağlam ise ergen yaşadıklarını o denli ailesiyle paylaşma ihtiyacı hissederek, doğru-yanlış ayrımını o denli iyi bir şekilde yapabilir.

Ergenliği anlatmamızın amacı

Özellikle son zamanlarda gerek seminerlerimde, gerek gelen e-maillerde ve gerekse çeşitli danışanlarımdan yaşadıkları sorunlarda, ergen-aile problemlerinin çok yoğun olduğunu ve birbirleri tarafından yeterince anlaşılmadıkları için ciddi çatışmalar yaşadıklarına şahit oldum. Bunun dışında ergenin dış dünya ile yoğun irtibat halinde olma arzusu bulunması ve yanlış çevrelere girme ihtimalinden dolayı ergenlerin yanlış yönlendirilebildiklerine ve hoş olmayan birçok sonuçla karşılaşabileceklerine şahit oldum. Neticede hem ergen, hem de aile üzüyor, mutlu aile ortamları gergin ve karışık ortamlara dönüşebiliyor.

Bu nedenle bu sayfanın ailelerin, ergen çocuklarını ve onların içlerinde bulundukları psikolojiyi daha iyi bilmelerine ve dolayısıyla kendi çocuklarını daha iyi anlamalarına vesile olmasını temenni ediyorum.

Sayfamızda neler anlatılacak?

Ergenliğin anlamı nedir, ne kadar sürer, neler hissedilir? Ergenin sosyal, duygusal, bedensel anlamda yaşadığı değişim süreçleri nelerdir? Aile nasıl yaklaşmalıdır? Okul problemleri nasıl aşılabılır?

Fatma Nine 70 yaşında... Isparta'nın Barla nahiyesinde tanıdığı Üstad'ın eserlerini hâla yazarak onu kalbine de nakşetmeye çalışıyor. Hatice Nine ise (76) fotoğraf çek-tirmek istemedi.

İman hakikatlerini kalplerine yazdılar

ŞEMSİNUR ÖZDEMİR

Asrımızın büyük alimi Bediüzzaman Said Nursi 1925'te Van'dan alınıp önce Burdur'a ardından Isparta'nın kuş uçmaz kervan geçmez, yolu bile olmayan Barla nahiyesine getirilmişti. Burada bütün zorluklara rağmen Risale-i Nur eserlerini telif etmeye başlayan Bediüzzaman'ın ilk talebeleri de civar ilçe ve köylerde yaşayan halktan kişilerdi. Risale-i Nurlar, devrin baskıları sebebiyle elle, gizli gizli yazılarak çoğaltılıyor ve dağıtılıyordu. Risale-i Nur'ları çoğaltma hizmetinin neredeyse tüm halk tarafından benimsendiği Sav kasabasında "bin kalem", gece gündüz demeden çalışıyordu. İlk zamanlar sadece Osmanlıca okuma yazmayı bilen erkeklerin başlattığı yazma faaliyetine daha sonra erkeklerin yapması gereken bağ-bahçe işlerini üzerlerine alan kadınlar da katıldı. Zamanla kadınlar ve yeni yetişen gençler de divit kalemi ellerine alarak yazı masasının başına geçtiler. Bediüzzaman'ın Barla'dan ayrılmasından sonra da yazma işi yıllarca artarak devam etti.

AYNADAN YANSIYAN IŞIK

İlk başlarda bakarak yazılırken, sonraları ayna ile ışık yansıtılıp kâğıt üzerinden kopyalandı Risaleler. Latin alfabesi ile matbaa baskıları yapılmasına rağmen bugün hâlâ eski türkçeyle Risale yazan, kâğıtla birlikte kalbine de yazma-

Sav köyü Risale-i Nurlarda, "Nur Fabrikası" olarak tanımlanıyor. 80 yıl önce başlayan destansı hikâye, de kadın-erkek bütün köylüler, büyük fedakârlıklarla elle yazıp çoğalttılar iman hakikatlerini. O

ya niyet eden hanımlar var. O zor zamanlarda hizmet eden kadınlardan çok az kişi hayatta kaldı Sav'da. 13 yaşında Asâ-yı Musa adlı eseri yazıp Bediüzzaman'a gönderen ve ondan tebrik alan Hatice Soylu (76) ve ailesinin erkekleri sürekli Risale yazdığı için evin tüm işlerini üzerine alan Fatma Avşar (70) ile görüştük. Yaşayan tarih oldukları için anlattıklarının kayda geçmesi bugün ve gelecek nesiller için çok önemliydi. Onları dinledikçe Bediüzzaman'ın, "Bu eserleri bir yıl kabul ederek ve anlayarak okuyan bu zamanın mühim ve hakikatli bir âlimi olabilir." sözünün gerçek olduğuna bizzat şahit olduk. Basit bir köy evinde kıt kanaat imkanlarla hayat mücadelesi veren sıradan görünümlü bu insanların günlük konuşmalarında bile telaffuz ettikleri kelimeler ve dille getirdikleri hakikatler hayret verici idi. Yaklaşık 5 bin sayfa olan Risale-i Nur külliyyatını bir-

kaç kez yazmış, ömrünü yazmaya, öğrendiğini yaşamaya ve anlatmaya adanmış Hatice Soylu, "Okumada iş yok, iş amel etmede." diyor.

Annesi o daha 7 aylıkken vefat eden Hatice Nine'yi anneannesi büyütmüş. Babası Ahmet Altuğ, kendini hem hizmete hem de kızını en iyi şekilde yetiştirmeye adanmış. Risale-i Nurları ilk yazmaya başlayanlardan biri olan Ahmet Altuğ, 9 yaşında iken kızına da Osmanlıca okuyup yazmayı öğretmiş. Latin alfabesiyle okuyup yazmayı hâlâ bilmeyen Hatice Nine okula da gitmemiş. Babasının vefatından sonra 14 yaşında iken yine

Risale-i Nur hizmeti yapan Hacı Hafız ailesine gelin gelmiş. Bediüzzaman Hazretleri, babasının vefatından sonra, 'Onu kendim evlendirmek istiyordum ne oldu?' diye sorar talebelerine. Hacı Hafız'ın torunu ile evlendiğini öğrenince 'Ben unuturum; ama Allah unutmaz! Hayırlı mübarek olsun.' diye dua eder. Hatice Nine, Isparta'da kaldığı zamanlarda Sav'ı ziyaret eden Bediüzzaman ile bizzat görüşme imkanı da bulur. Eşi ile birlikte Risaleleri yazmaya devam eden Hatice Nine, o dönemde yaşanan sıkıntıları şöyle anlatıyor: "21 yaşında idim. 'Jandarmalar baskına gelmiş', diye haber geldi. Evlerimiz teyzemlerle bitişikti. Yazdığımız nüshaları bavula koymuştuk. Jandarmaların gözlerinin önünde bavulu aldım, içeriden öteki haneye götürdüm. Geçerken gördüler; ama sormadılar ne bu diye. Askerin biri 'İçeride paran bulun varsa gir de al.' dedi. İçeriye arıyorlardı, ben yan taraftan girdim. Kalemle-ri, hokkaları pencereden öte yandaki boşluğa attım. Oradaki bir Cevşen nüshasını aldım da geri koydum deliğe, bir şey demezler diye. Girdiler o Cevşen'i oradan aldılar. Üzerinde 'Said' ismi yazıyor diye kaynatam iki sene mahkemeye gitti geldi. O risaleleri daha sonra yabarlardan gelenlere birer birer hediye ettik. Defterlere aslından bakarak yazıyorduk o zamanlar. Cilt yoktu. Baskılar sonradan çıktı. Üstad'ımız baskıyı tavsiye edince ona geçtik. Jandarmanın geldiğini haber verince saklardık yazdıklarımızı. Ortalarda nerede buluyorsun risaleyi! Evin gizli yerlerine saklardık. Duvarların içine oyulan gizli yerlere, tavana, hayata, avluya, evin altındaki ambara, mısırların arasına bile saklıyorduk. Ömrümüz böyle geçti; ama hiç sıkılmadık. Ölünceye kadar gidecek bu mücadele.

**Risaleler,
1950'li yıllara
kadar hep elle
ya da teksir
makinesiyle
çoğaltılmıştı.**

Gözünü açana, evinin içi cennet. Gözünü açmayan yandı. Gözünü açana, güneşin altındayız... Gözünü kapatana karanlık. Çok şükür gençlerimiz iyi yetişti, geriden gelenleri de yetiştiriyorlar."

HER ÂNIMIZIN HESABINI VERECEĞİZ

Hatice Nine gençliğinde, bir günde 16 satırdan 25-30 sayfa yazarmış. Şimdilerde en fazla 3-4 sayfa yazabildiğini söylüyor. Risalelerin tüm dünyaya yayıldığı bu devirde sadece yazının maneviyatından etkilenmek için yazdığını be-

lirtiyor. Eskiden çoğu kişinin hizmetle meşgul olduğu Sav'ın bile her eve televizyonun girmesi sebebiyle çok değiştiğini ifade eden Hatice Nine, "Gençler pek laf dinlemiyor artık. Zevk-ü sefa çoğalınca ihlas da azaldı. 'Ne yiyelim, nerede gezelim, nasıl yaşayalım?' diye düşünüyor herkes. 'İbadet edelim, Allah'ın huzuruna nasıl varacağım?' diyen binde bir çıkar ancak.

Sanki sadece yaşamak için gelmişler dünyaya, oysa burada hepimiz misafiriz. Bugün varız, yarın yokuz. Allah geçirdiğimiz saatlerden, dakikalardan sual soracak." diye konuşuyor.

'BEN BARLA'DAYIM NİYE GELMİYORSUN?

Sav'da Risaleleri ilk tanıyan kişi olan Fatma Avşar'ın dedesi Hacı Hafız Mehmet Efendi, Isparta'da Hacı Rıza'nın evinde bir nüsha görür ve okumak için ödünç alıp evine gelir. Sabah ezanı vaktinde kitabın birkaç yaprağı kalmışken gözleri dalar ve Üstad'ı görür. 'Ben Barla'dayım, bu kadar özlemişken yanıma niye gelmiyorsun?' diyen Üstad'ı ertesi gün ziyaret eder. Yolda karşısına çıkan Üstad, doğrudan ismiyle çağırarak onu evine götürür. Akşama kadar sohbet ettiği Üstad, Hafız

**BİR KÖYÜN YEDİDEN YETMİŞE DİNE SARILDIĞININ
HİKÂYESİYLE DOLU SAV KÖYÜNDE, FATMA NİNE (ÜSTTE)
VE EVLATLARI RİSALE YAZMAYA DEVAM EDİYOR.**

Mehmet'e Risaleleri yazmasını ve yazdırmasını öğütler. Köye gelip arkadaşlarını toplayan Hafız Mehmet, onlara Üstad'ın isteğini iletir. Yazma bilen herkes kabul eder. İçlerinden biri 'Nefislerimiz iyice canavarlaştı, istediğimizi yiyip içiyoruz. Önce nefsimizi terbiye edelim.' diye teklif edince 40 gün yağsız tuzsuz bulamaç yerler. Babası Ahmet Altuğ'un da 10-15 kişilik bu grubun içinde olduğunu hatırlatan Hatice Soylu, "Bir gün merak ettik, kız arkadaşlarımla babamın tavaşında yağsız tuzsuz bulamaç yaptık. Yiyemedik. Kendi halimize gülerken babam geldi. 'Keçeliler siz onu yiyemezsiniz!' dedi. O yerken sadeyağ katılmış gibi olurdu. Sürekli bulamaç yemesine rağmen hiç zayıflamazdı." diyor.

SAV KÖYÜ: NUR FABRİKASI

Erkekler gece gündüz bütün vakitlerini Risale yazarak geçirirken bağ, bahçe işleri yazma bilmeyen kadınlara kalır. Ailelerine haksızlık ettiklerini düşünerek Bediüzzaman'a danışır bu durumu. Üstad, "Sizin yazdığınız yazı onlarla, onların çalıştığı da sizinle beraberdir." deyince yazanların da, çalışanların da kalbi rahatlar. Kısa zamanda kadınların da katılımıyla Sav'da bin kalem Risale yazar duruma gelir. Bediüzzaman, 'Nur Fabrikası' diye anar Sav'ı. 70 yaşındaki Fatma Avşar, o günleri şöyle anlatıyor: "Biz kadınlar ayağımızda bir çarık, çocuksak önümüze mal kattılar çobanlık yaptık. Erkekler hizmet etti, yazı yazdı. Kadınlar, çocuklar da tarla işini yaptı. Evimizden hiç talebe misafir eksik olmazdı. Elhamdülillah evimiz dolar boşalırdı. Yine aynı şekilde devam ediyor çok şükür. Sonradan eskimez yazıyı okumayı-yazmayı öğrendim. Keşke onlar kadar okuyabilseydik."

ÖNCE KALBİME YAZDIM

Fatma Nine, Risaleleri yazarken aynı zamanda okumuş olduğunu, kâğıtla birlikte kalbine de yazdığını söylüyor. El yazısının yerini hiçbir şeyin tutamayacağını belirten Fatma Nine, "Buzun üstüne bir şey yazsan, buz eriyince yazdığın da erir gider. Ama mermere yazsan o hiç silinmez. Risaleleri yazarken kalbimize de mermere yazılmış gibi oluyor. Yazıyı yazarken bırakıverdiğin an şefkat tokadını da yiyiverirsin. Eskiden yazmak da zor; ama o kadar da tatlıydı ki, tadını bilseydin o sırada?.." diyor.

YAPILAN HİZMETLER MAHŞERDE KARŞINA ÇIKACAK

Fatma Avcı, Risale-i Nur okuyup yazmanın suç sayıldığı dönemlerde yaşadıkları sıkıntıları şöyle anlatıyor: “Her gün, her an baskın korkusuyla yaşıyorduk. Sav köyünün namı ‘Nurcu’ diye çıkmıştı bir kere. Ekseri buraya geliyorlardı. Toplayıp götürdüler çoğu zaman. Hiç müteessir olan olmadı. Hapiste de yazdılar, okudular; çıkınca da aynı şekilde devam ettiler. Baskın yapılacağı zaman kitapları saklıyorduk; ama bize de saklamak zor gelmiyordu. Onlar gitti mi çıkarır, ertesi gün saklayacak başka yer düşünürdük. Bakmadıkları yer kalmazdı. Perihan isimli bir ebemiz vardı, baskın olacağı zaman askerlere çay ikram eder oylar, haber gönderirdi evlere. Araba ile Senirkent’ten gelirken arabaları yolda kalmış. Üstad arabayla gelmiş arkalarından. Perihan ebeyi arabasına alıp Isparta’ya götürmüş. ‘Senin yaptığın görevler yarın mahşer gününde, güneş bir adam boyu tepene indiği zaman, nasıl ağustosta bulut çıkıyor da çalışanların üzerine şemsiye gibi gölge oluyorsa o yaptığın hizmetler sana mahşer gününde gergi olacak.’ demiş.”

RİSALE POSTACISI ŞÜKRÜ ALTUĞ

Sav’da 15-20 sene el matbaasıyla Risale çoğaltılır. Tahir Mutlu, İbrahim Gül’ün evinde kol gücüyle baskı yapar. Şükrü Altuğ, seyyar postacıdır. Okuma yazma bilmez. Başında takke, ayağında çarık, sırtında eski bir çoban torbası ile dolaştığı için ondan kimse şüphelenmez. Torbasında Risale nüshaları vardır. Sav’dan alır, Büyük Hacılar’a götürür. Oradan aldığı Kuleönü’ne iletir. Böyle köyler arasında Risale taşır son nefesine kadar. Hatice Nine ‘ilk’lerden bahsederken, “Onlar kuyruklu yıldız gibi geldiler geçtiler bu dünyadan. Allah katarlarına nail eylesin bizi de.” diye dua ediyor. Bize de, ‘amin’ demek düşünüyor ancak.

Fatma Nine ise torunu Hacı Bekir ile... Hatice nine ise fotoğraf çekirtmeme prensibini bozmadı.

Bediüzzaman, Hatice Soylu’dan bahsediyor

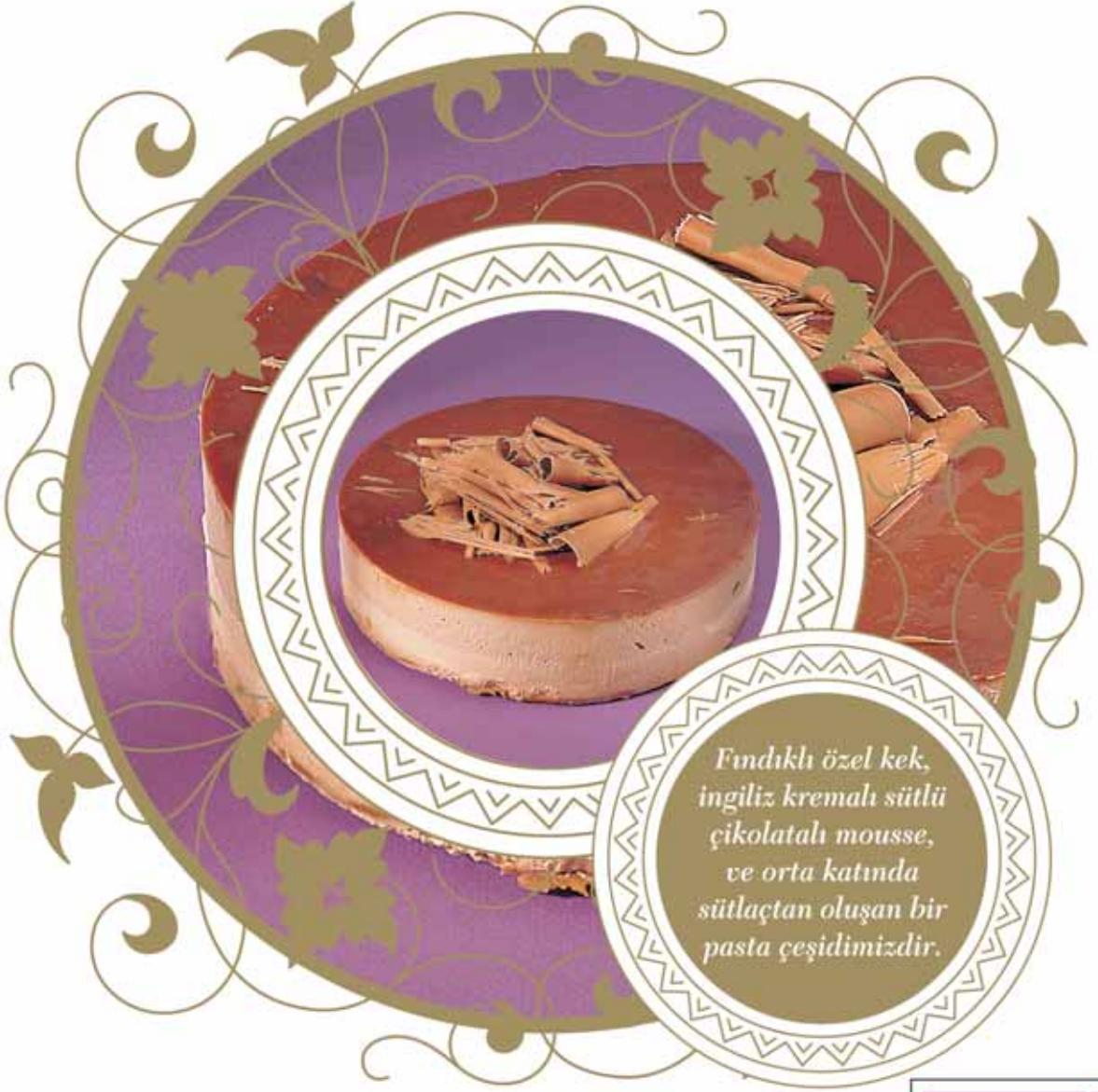
“Bana gönderdiğiniz Asâ-yı Musa’dan bir nüsha -cildsiz yalnız sarı kâğıt cild olmuş-, Hüsrev’in yazısına bir parça benzer, fakat üstünde ‘Mustafa’ ismi var. O kimdir? Hangi Mustafa’dır? Hem nüshanın üstünde “on üç yaşında Hatice, Ahmed’in kızı” yazılmış. Bu Ahmed, hangi Ahmed’dir? Hem ona, hem kızına bin barekallah! Bu yaşta bu koca kitabı hem dikkatli, tevafuklu, hem güzel sıhhatli yazmak, masumların taifesinin bir kahramanlığıdır. Kim görüyor, ‘maşaallah!’ der. Buradaki mektep görmüş hanımlarda bir şevk uyandıracak (Emirdağ Lahikası, sayfa 137).”

“Refet ameliyat oldu mu? Ne halledir? Merak ediyorum. Ona çok dua edildi. Savalı kahraman Ahmed’in kerimesi Hatice’nin yazdığı Asâ-yı Musa Mecmuası’nı kahraman Tahiri, İstanbul’da birisine emaneten bırakmış. O nüsha hanımları Nurculuğa teşvik ettiği için zayı olmasın. Muattal kalmışsa, lüzum kalmamışsa bana gönderilsin (Emirdağ Lahikası, sayfa 154).”

Ramazan'ın özel lezzeti...

Sütlacın Düeti

Fındıklı özel kek,
ingiliz kremalı sütlü
çikolatalı mousse,
ve orta katında
sütlactan oluşan bir
pasta çeşidimizdir.

www.ozsut.com.tr

24 Mart 1965 tarihli Yeni İstiklal'de, Ahmet Esad imzasıyla yayımlanan ve "Eski İstanbul'da Dinî Hayat" başlığını taşıyan yazı, Osmanlı dönemi İstanbul Ramazanlarından canlı tablolar yansıtıyor.

Eski İstanbul'da dînî hayat

AHMET ESAD

Efendi, cuma namazlarını Ayasofya'da kılar. Bu cuma, Ramazan'ın ilk cumasıdır. Küçük Ahmed'i de beraber götürecek. Ayasofya, mahşer gibi kalabalık. Redingotlu, istanbulinli, siyah ceketli, çizgili pantolonlu nezaretler, ileri gelenleriyle, âbânî sarıklı, saltalı, cepkenli esnaf, koyu renk cübbeli, fes üzerine tülbend sarıklı molla beyler, hoca efendilerle; yeşil krem, siyah, kırmızı sarıklı, arakiyeli, sikkeli, şeyhler, dervişler omuz omuza... Arkada her rütbeden zabıtlar ve yüzlerce mehmetçik. Abdestlerini almışlar, temiz çorabı olmayan fıkaraklar güzelce yıkadıkları ayaklarıyla değerli halılara basmaktan utanıyormuş gibi muhteriz (çekingen) ve ürkek, neferden müşire (Mareşale) ve âmâ dilenciden nâzıra kadar her sınıftan bir halk topluluğu, sadece aynı mayadan yaratıldıklarını ve aynı toprağa gireceklerini düşünerek, her vâhimenin üstünde olan din kardeşliğinin hakikatine ererek, birbirlerine omuz vererek ve muntazam saflar halinde Mescid-i Haram'a yönelerek huşû ile Allah'ın huzurunda el bağlıyorlar.

-Allahu Ekber...

İmamın rüku işareti demek olan tekbiri müezzin mahfilindeki yirmi, belki yirmiden de fazla güzel sesli tarafından lahn ile cumhur halinde tekrar ediliyor. Mümin saflarının rükûa varışının ihtişamı uğultusu, gönlü hazdan huzura sürükleyen, ruhu haşyetten huşuya ulaştıran, geniş kubbede lâhûtî âkisler uyandırıyor: "Allahu Ekber..."

Secde... Yüzler, Huzur-u Kibriya'da yere sürülüyor. Sür yüzünü yere Âdemoğlu, ululuk ve azamet ancak Allah'a mahsustur. Benlik davasına kalkma. Sen yüzünü Allah katında yere sürmezsen, O senin burnunu sürttürmeyi bilir. Ne Firavunlar, ne Nemrutlar gördü şu dünya... Onların, toprağın bile kabul etmediği vücutlarının bugüne kalan hatırası, adlarının yanına nesillerin eklediği lânet sıfatlarıdır.

Küçük Ahmed, çok hassas. Zaten hutbeyi dinlerken kendinden geçmiş... Hatibin, kıvrık murassa kılıcına tutuna tutuna minber merdivenlerine tırmandığını görünce yavaşça ağa babasının kulağına eğilerek sormuştu...

-İmamın elinde kılınc var. Niye?

Peygamberimiz'in müjdesine nail olan İstanbul'un süsü Ayasofya, önemli dinî günlerde bir bayram yerine dönüyordu.

-İmam değil. Hatiptir bu efendi. Sarığının üzerindeki sırma da payesini, yani rütbesini gösterir. Kılınca gelince, gaza ile fethedilen şehirlerde ilk cuma namazı kılındığı zaman hatibin minbere gazayı temsilen böyle kılınçla çıkması, Resûlullah Efendimiz'e imtisaldir. İstanbul alındıktan sonra ilk cuma namazı Ayasofya'da kılındığı için, ilk hutbe de burada okunmuş ve Akşemseddin Hazretleri kılınç ile minbere çıkmıştır. Bu hatıra devam ettiriliyor. Bursa'da da Ulu Camii'de hatip, minbere kılıçla çıkar. Geçen yıl gittigimiz zaman görmedin mi?

Evet hatırladı. Fakat Bursa hatırasıyla meşgul olmaya vakit yok. Hatip efendi davûdî sesine verdiği tok ve gürbüz bir ahenkle hutbeyi okuyordu. Kulaklar hep onda. Kulaklar mı yalnız. Bütün cemaatin ruhu minberdeki hatibin ruhu ile kaynaşmış. Ey güzel İslam dini ve ey güzel İslam ibadeti! Allah'a varışta hiçbirşey senden üstün değil, sana denk gelebilecek başka yol bulunabilir mi?

Namaz bitti. Artık caminin her köşesinde bir

hafız Kur'an okumaya başladı. Her kürsüde bir şeyh vaaz ediyor. Bunları dinleye dinleye camiden çıktılar. Fatih ve Beyazıt camilerine de gidecekler.

Fatih Camii'ndeki kalabalık daha ziyade sarkıklardan mürekkep. Talebe-i Ulum denen medreseliler. Aman şu kapıdan girince sola tesadüf eden beyazlı kalabalık da ne? Kürsüde bir adam ayağa kalka kalka bir şeyler haykırıyor, etrafında kendisi gibi beyazlar giymiş, başlarına beyaz takke, üstüne koskoca sarkıklar sararak arkadan tayılasan biçiminde sarkıtılmış, hepsi bir örnek bir sürü adam. Saçları usturayla tıraş edilmiş, sakallar şakaklarında bir hat ile nihayetlenmiş, bıyıkları üst dudaklarının biraz yukarı hizasında kırkılmış, iki dizlerinin üstünde yükselerek bağınıyorlar:

-Âmin.

Bu kalabalığın toplandığı tarafın karşısında, mihraba doğru yürürken solda mütevazı ve bodur bir rahlenin arkasında deve tüyü sikkeli, tek gözlü bir Mevlevî şeyhi, etrafında üç beş zâbitle beş on efendi kılıklı zat.

Ve bu ufak grubu çevreleyen ayakta otuz-kırk kişilik bir topluluk...

Kelimeleri tane tane telaffuz ederek, hafif ve ağır bir sesle şeyh efendi etrafına hitab ediyor.

İkinci namazını Beyazıt Camii'nde kıla-cakları için acele ile buradan ayrıldılar ve ön saflarda yer bulmak için hızlı adımlarla Beyazıt'a doğru ilerlediler. Şehzadebaşı ile Vezneciler gündüz pek تنها... Kahvelerde, kıraathanelerde kimseler yok. Tiyatroların önünde tahtalara yapıştırılmış kocaman yazılı, ibiş resimli ilânlara bakan birkaç çocuk...

RAMAZAN'INIZ MÜBAREK OLSUN

Beyazıt Camii'nin, Veliyüddin Efendi Kütüphanesi kısmına mücavir, meydana bakan kapısından girdiler. Sarı bıyıklı kayyum, efendinin elini öpmeğe seğirtti:

-Ramazan-ı Şerifiniz mübarek olsun.

Beyazıt Camii'nin içi Hereke'de hususi surette bu cami için yeni dokunmuş uzun tüylü, kaba kırmızı halılarla bir kat daha güzelleşmiş. Şehrin ortasındaki bu mabet en güzide halkla dolu.

Zaten Ramazan'ın diğer günlerinde de en faz-

la cemaat toplayan selâtin camii budur. Karşısındaki Daire-i Umur-ı Askeriyyenin (Harbiye Nezaret-i) mensupları öğle tatilinde. cümleten buraya geldikleri gibi, tatilden sonra iftara yakın zamanlarını da bu camide geçirirler. Türbedeki Maarif Nezaret-i, Şehremaneti, Cağaloğlu'ndan aşağı inerken sağa tesadüf eden Nafia, Ticaret ve Ziraat Nezaretleri memurlarıyla Babîâli, Dâhiliye ve Hâriciyyenin, Beyazıt'tan Topkapı, Edirnekapi ve Yedikule'ye doğru uzanan semtlerde oturanlar da ikindide burada toplanırlar.

Şeyhülislam kapısı mensupları Süleymaniye'nin cemaatidir amma Beyazıt Camii'ne de sık sık uğrarlar. İkindiden sonra mihrabın sağına tesadüf eden maksure önünde Kayserili Remzi Efendi, Mesnevi okutur. Karşısına tesadüf eden maksurede de Abdülhakim Efendinin kürsüsü var. Ahmedcik, Remzi Efendi'yi dinlemekten çok hoşlanıyor. Dersi arasına kıssadan hisse alınan tatlı tatlı hikâyeler, fıkralar karıştıran -acı nasihat ilacını tatlı tatlı fesahat balıyla- dinleyenlerine sunan bu zatın dersine doyum olmuyor. Müezzin mahfilinin altında Hafız Ali, hünkâr mahfilinin altında Kemal, Sahaflar cihetindeki çıkıntıda

İstanbul, her sene Ramazanlaşıyor. Ramazan, İstanbul'da bir heyecan ve neş'eyle bir başka güzel yaşıyor.

Enderun'u mukabele okuyorlar. Efendi bunların hepsini sırayla dinlemek istediğinden, her birinin yakınında on beş, yirmi dakika oturarak gözlerini yumuyorlar. Kur'an-ı Kerim'in ilahî elfazının, kıraat-i aşere sahibi, bu bahtiyar hafızların güzel seslerindeki in'ikasını (yansımasını) huşu ile gaşyolarak dinliyorlar. Açlık, efendiyi de Küçük Ahmed'i de bütün diğer Müslümanlar gibi yarı mest etmiş, âdeti meleklik sıfatına yaklaştırmış. Mânâsız bir açlık değil bu. Vücûdu beşerî kaygılardan, ihtiraslardan ve üzüntülerden uzaklaştıran, kalbi Yaradan'a bağlayan, rûhu uhreviyetin yüksekliklerinde seyreten en güzel ibadet bu...

Bu riyazetle bir tüy kadar hafifleyen Küçük Ahmed, kulaklarına akseden her Kur'an ayetinde dini bir hazzın en latif ürpertilerini duyuyor. Canım Müslümanlık... İftara bir saat kaldı. Yola çıkmalı. Ayakkabılarını giyiyorlar. Avluda sergi. Sıra sıra tesbihçiler, baharatçılar, İftariye satanlar, rejinin hususi Ramazan sigaralarını teşhir ettiği dükkân, ıtırıcılar, kitapçıları... Bir âlem bu sergi. Avlunun önünde tablalarla simitçiler, pideciler, Karaköy, Cağaloğlu, Şehzadebaşı fırınlarının tablakârları... Fakat efendi titizdir. Gerçi bunların simitleri, pideleri de nefistir ama o Hasanpaşa fırınında taze taze yumurtalı pide yaptırarak, yağlı-susamlı simitleri dumanı burnunda sıcak sıcak ipe dizdirecektir. Koska'ya doğru yavaş yavaş indiler. Hasanpaşa fırınında, Halit Dede taze yumurtaları hamurkâra uzattı. Tezgâhın önü öyle kalabalık ki iğne atsan yere düşmeyecek. Pideleri yapıldı. Simitlerini aldılar, Laleli'den yavaş yavaş aşağıya doğru, Aksaray'a geldiler.

Aksaray'da Masraf Nazırı Ahmed Bey'in konağı önünde ufak bir mola verdikten sonra eve kavuştular. Efendi abdest tazeliyor. Ahmed durur mu? O da büyüğünden gördüğü din gereğini yapacak. Abdest üstüne abdest almak (nurun alâ nur) olmak demek. Akşam

*Küçük
Ahmetçiğin
gözünden eski
Ramazanlar,
tarihî camilerin
eski ve tadına
doyulmaz ders
ve sohbet dolu
ortamları bir
başka güzel
yansıyor.*

namazını nurun alâ nur olarak kılacaklar, böylece de iftar edecekler.

Sofra her zamanki gibi bahçe üstündeki odaya hazırlanmış. Nasıl her zamanki gibi? Bu akşam hiç de başka aylardaki akşam sofralarına benzemiyor. Bu Ramazanın ilk iftar sofrası bu... Neler yok üstünde. Belki yirmi çeşit reçel, incir, hünnap, üzüm, ceviz, ağaçkavunu, şeftali, çilek, ağaç çileği, vişne, portakal, mandalina, gül, dut, mürdüm eriği, armut, limon reçelleri... Pastırma, sucuk, kaşar, beyaz, Felemenk, gravyer peynirleri Kütahya çinisi ufak iftar tabakları içinde. Bunların en ortasındaki üç tabakta zeytin ve hurma var. Yedi fincancığın içinde de zemzem ve cevher. Efendi ile gelin hanım cigara tiryakisi oldukları için ağızlıkları ucunda

cigaraları hazırlanmış, önlerine de peşkirleri konulmuş. Pideler müselleş şekilde kesilmiş. İftariye tepsisinin kenarında ve simit bölümlerinin yanında sıralanmış. Herkes sofrada yerini aldı. İstigfar okuyarak, salât-ü selâm getirerek iftar topunu bekliyorlar: "Akşamlar yakın olsun efendim!"

HEY GİDİ GÜNLER HEY!

Bahçe üstündeki oda, yandaki caminin de bahçesine bakar. Müezzîn Rıfat Efendicik minarede, kulağı topta, gözü Beyazıt minarelerinde. Küçük Ahmed'in dudakları hürmet lerzeleriyle kımlıdıyor: Allahümme salli alâ seyyidina Muhammed. Ve alâ âli seyyidina Muhammed. Ve alâ sahibihî vesellim... Top atıldı. Rıfat Efendi minarenin kandillerini uyarak ezana başladı. Sofra başındakiler zemzemle, cevherle, hurma ve zeytinle iftar duasını tekrar ederek oruçlarını bozdular.

Akşamın farzı cemaatle kılındıktan sonra yemek başlayacak. Üzerine bol bahar ekilerek ve yağlı simit doğranarak yenen tavuk suyuna şehriye çorbası, yumurtalı pastırma, düğün eti, kıymalı taze fasulye, puf böreği, kaymaklı güllaç, taze üzümlü, bademli pilav, kavun ve karpuz hazırdır.

Selamlıkta da ayrı bir sofraya var.

Hey gidi günler hey.

Görevimiz, emaneti sahibine güvenli bir şekilde iletmektir. Can emanetini teslim etmeden önce, mal emanetinde (eğer zenginsek) fakir ve fukaranın hakkı olan zekat miktarını sahiplerine eksiksiz iletmeliyiz.

Sosyal dayanışmanın en önemli ışığı: Zekât

HÜSEYİN AVNİ ATEŞ

islâm'da, dinî vecibeler içinde namazdan sonra en büyük ehemmiyet ve kıymet, zekâta verilmiştir. Gerçekten de namaz, dinî hayatın direği, İslâmî hayatın teminatıdır. Zekât ise, sosyal hayatın istinat noktasıdır. Namaz kılınmayan bir cem'iyette dinî yaşayış zayıflayıp sönmeye yüz tutacağı gibi, zekât emrinin tatbik edilmediği bir toplumda da sosyal huzur, birlik ve beraberlik kalmaz. Fakir ve zengin sınıflar arasında dayanışma ve yardımlaşma ortadan kalkar; sevgi ve saygı duyguları yok olur. Günümüz toplumlarının hâli buna açık bir delildir. Namaz ve zekât, biri kişinin iç dünyasını, diğeri de dış dünyasını düzenleyici iki ana direktir. Zekât, zenginlerin fakirlere yaptıkları basit bir yardım değildir. Zekât fakirin, zenginin malında olan bir hakkıdır. Allah, bu hakkı

imtihan için zenginlerin malının içine koymuştur. Zekat, zengine emanet olarak bırakılmış fakire ait bir hediyedir. Kur'an-ı Kerîm'de bu husus şu şekilde belirtilmiştir: "Mü'minlerin mallarında dilencinin ve dilenmeyen fakirin bir hakkı vardır." (Zâriyât,

19). Fakiri bulmak ve ona hakkını vermek görevi zengine aittir. Fakir, kapı kapı dolaşıp da zengin arayacak değildir. Zekâtı ödenmemiş bir mal, içinde "emanet" bulunduğu ve o anda "hıyanet" üzere bulunduğu için temiz ve helâl olmaktan çıkar. Aslında zahiren "helâl" yolla kazanılmış olsa bile, emanet yerine ulaştırılmadığı için bu zenginlik gayri meşrû bir varlık hâlini alır. Zekâtı ödendiğinde mal da temizlenmiş olur. Bu yüzden Efendiler Efendisi, "Malınızı zekâtla temizleyin." buyurarak tüm Müslümanlara ilan etmişlerdir.

FAKİR, MİNNET ALTINA SOKULAMAZ

Bir zenginin, zekât verdiği fakiri minnet altında bırakmaya çalışması hiç yakışık alacak bir davranış değildir. Aynı şekilde fakirin de eziklik ve medyuniyet duygusu içine girip, bu nimeti “asıl göndereni” unutacak bir halle bürünmesi zekâtın farzîyetinin ana gayesiyle bütünleşmez. Fakir, gelen nimeti sadece ve sadece Allah’tan bilecek, zengine minnet etmeyecektir. İslam, müntesiplerinin izzetini en önemli şey olarak en önde tutmuştur.

Zekât vermekten kaçmanın, vermemek için bahaneler uydurmanın çok ağır manevi sorumlulukları vardır. Rabbimiz, zekâtını vermeyenlerin kıyamette çok büyük bir azapla karşılaşacağını haber vermektedir: “Kıyamet gününde stok edilen altın ile gümüşün üzerleri cehennem ateşinden kızdırılacak da mal biriktirenlerin alınları bunlarla dağlanacak ve onlara şöyle denilecek: İşte bu, (zekâtını vermeyip) stok ettiğiniz altınlar.

Ve stok ettiklerinizin cezasını çekin.” (Tevbe, 34). Bir başka âyet-i kerîmede de şöyle buyruluyor: “Allah’ın fazlından verdiklerini kullarından esirgeyenler için o malın hayır olduğunu zannetme. Belki o mal, onlar için şerdir. Kıyâmet gününde fakirlerden esirgedikleri o mal, onların boyunlarına halka yapılacaktır.” (Âl-i İmrân, 180).

ZEKÂT NASIL VERİLİR?

Hangi mallara ne kadar zekât düşeceği, zenginlik miktarının ne olduğu ilmihal kitaplarında ayrıntılarıyla anlatılmıştır. Çiftçi, besici, esnaf, tüccar ya da başka meslek erbabının yaptığı işe ya da birikimine göre ne kadar zekât ödeneceği fıkıh kitaplarında ayrıntılarıyla anlatılmaktadır. Bir mü’minin kendi alanıyla ilgili dini bilgileri bilmesi farzdır. Çünkü, yaptığımız işlerden dolayı mes’ul tutulacağız. “Bilmiyordum!” gerekçesi mazeret olarak kabul edilmeyecektir. “Bilmen gerekiyordu.” denecektir.

Zekât ne zaman ödenir?

Üzerine zekât düşen mal ve paraların zekâtı, o mal ve paranın üzerinden 1 sene geçtikten sonra, sene biter bitmez verilmelidir. Özürsüz olarak tehir etmek câiz görülmemiştir. Bir mü'min zekat vazifesini edâ etmeden ölürse günahkâr olur.

Sadaka ve zekâttan kim rahatsız olur?

Sadaka ve zekât vermek noktasındaki tereddütte, şeytan ve nefsin olumsuz baskısının önemi büyüktür. Her biri, insana, zekât ve sadakanın malda eksikliğe sebep olacağını ve neticede fakirlik gibi bir problemle karşı karşıya kalacağını telkin ederler. Bu konuda Yüce Rabbimiz, onların telkinlerine mukabil bizlere şu uyarıda bulunmaktadır: “Şeytan sizi fakirlikle korkutur (fakir düşeceğinizi söyleyerek sadaka vermekten geri kalmanızı ister) ve size çirkin şeyleri yapmayı emreder. Allah ise, size kendi katından mağfiret ve lütuf va’dediyor. Şüphesiz Allah’ın lütfu geniştir, O bilendir.” (Bakara Suresi, 268)

Zekât, malı artırır

Allah Rasulü (sas), sadaka ve zekâtın malı eksiltmediği bilakis artmasına sebep olduğu üzerinde ısrarla durur: “Sadaka (zekât), maldan hiçbir şey noksanlaştırmaz.” Rasûlullah (sas)’ın bu ifadesinden, Allah’ın mallara bereket vermesi neticesinde, görünürdeki noksanlaşmanın, bu bereketle ortadan kaldırılmasının anlaşılabilceği gibi; getirdiği sevap cihetiyle, az fedakârlıkla çok sevap kazandırması da anlaşılabilir. Zekâtın hem Hakk’a hem de halka karşı bir güvence unsuru olduğunu her sözü doğru olan Efendimiz’den (sas) öğrenmekteyiz: “Mallarınızı zekâtla koruyun, hastalarınızı sadaka ile tedavi edin, belalara karşı dualarla hazırlıklı olun.”

Fıtır sadakasını unutmayalım

Yaratılışın bir şükür ifadesi olmak üzere, sevap kazanmak gayesiyle verilen Ramazan sadakasıdır. Hür, Müslüman ve asıl ihtiyacından fazla nisap miktarı bir mala sahip olan kişilerin vermesi gerekir. Sadaka-i fıtır, zekât gibi malın değil, başın zekâtıdır. Bunun için asıl ihtiyaçlardan fazla olan malın üzerinden bir yılın geçmesi ve ticaret malı olması şart değildir. Zekât kimlere verilirse, sadaka-i fıtır da onlara verilir. Verirken niyet etmek gerekir. Fakire sadaka-i fıtır olduğunu söylemeye gerek yoktur. Sadaka-i fıtır öncelikle mümkünse mükellefin bulunduğu yerdeki fakirlere verilmelidir. En son bayram namazına kadar vermek gerekir.

Zekât, rahmeti çağırır

Zekâtın verildiği toplumlarda diğer canlılar bile İlâhî rahmetten istifade eder. Zekât verilmeyen toplumlarda şayet diğer canlılar olmasaydı, insanlar, İlâhî rahmetin tezahürü olan yağmurdan bile mahrum kalırlardı.

Rasulallah (s.a.v) efendimiz
bir hadis-i şerifinde şöyle buyurmuştur :
"Müslümanlık temizdir, kirsizdir. Siz de temiz olun, temizlenin.
Zira cennete temizler girer."

ZEKÂT VERENE MELEKLER DUA EDER

Allah Rasûlü (sas), zekâtı verilen bir malın artması için meleklerin her gün şöyle dua ettiklerini bildirir: "Her gün iki melek inerek, onlardan biri: 'Allah'ım! Malını, Allah yolunda harcıyıp infak edenin (malını bereketlendirmek suretiyle) arkasını getir.' diye dua ederken, diğeri de, 'Malı tutup cimrilik edenin malını telef et ya Rabbi!' diye bedduada bulunur."

EN HAYIRLI SADAKA

"Sadakanın en hayırlısı vereni fakirleştirmeyecek, alan kimseyi tekrar istemekten caydıracak miktarda olanıdır." (Buhari, Zekât, 18)

ZEKÂT NEDİR?

Zekât, sözlükte "temizlemek, çoğaltmak ve büyü-mek" anlamlarına gelir. İslâmî terminolojide ise, di-nen zengin sayılan bir Müslümanın, seneden se-neye malının belli bir miktarını Müslüman fakirle-re Allah rızası için vermesidir. (Temlik: Verilen zekâtı fakirin mülkiyetine geçirmesi demektir.)

ZEKÂTIN HÜKMÜ NEDİR?

Zekât, İslâm'ın 5 şartından birisidir. Namaz, oruç gibi farz-ı ayndır. Ancak onlar gibi bedenle değil mal ile yapılan bir ibâdetidir. Hicretin ikinci senesinde farz kılınmıştır. Zekât, Kur'an-ı Kerim'de 34 yerde zikredilmiştir. Farziyeti, namaz ile birlikte Kur'an'da sürekli tekrar edilen şu âyet-i kerîme ile sâbittir. "Namazı kılın, zekâtı verin..." (Bakara, 43, 83, 110; Nûr, 56; Müzzemmil, 20; Nisâ, 77).

FAKİR TALEBELERE DE ZEKÂT VERİLEBİLİR

Özellikle büyük şehirlerde, orta ve yüksek okul seviye-sindeki binlerce talebe büyük maddi sıkıntılar içinde okumaya çalışmaktadır. Sahipsiz ve çaresiz kaldıkları-kında kötü yollara sapma ihtimali çok fazla olan, kim-senin yardım etmediği bu gençleri ve ailelerini bulup, onları zekâtlarımızla desteklemek, vatana millete ha-yırlı birer evlat olarak yetiştirmelerini sağlamak bizim de görevimiz olmalıdır. Arkadaşlarının imkânları yerin-deyken onların gönlü kırık ve kısıtlı imkânlarla oku-maya çalışması, hatta bazılarının kabiliyetli olmasına rağmen okumayı bırakıp çalışma hayatına atılmak zo-runda kalmaları bizleri de üzmelidir. Fakirliği yüzün-den topluma ve ailesine küsen gençlerin ne büyük bir tehlike kaynağı olduğunu ise ifade etmeye gerek yok.

Marifetli Süratli Sistem
ile hijyende kesin çözüm...

BAYİKLİKLER
VERİLECEKTİR

KIEHL
Temizlikte Çözüm

Bayar Cad. Gülbahar Sk. Ege Yıldız Sitesi A. Blok K:8 D:32 Kozyatağı - İST.
Tel: 0.216. 373 40 49 pbx. • Fax: 0.216. 373 40 53
www.mssgrup.com / info@mssgrup.com
www.kiehl.com.tr / info@kiehl.com.tr

*Rabb'imizin mübarek sözleriyle çocukları tanıştıralım
Ama bunu nasıl yapabilir, nereden başlayabiliriz? Bu
haftadan itibaren Semine Demirci Hanım pratik hayata
yansıyan manevi iklimi yazılarıyla aktaracak. Ayet ve
hadislerin ışığında hayata yeniden bakacağız. Ailem*

SEMİNE DEMİRCİ

"Biz Allah içiniz..."

Zeynep'in hıçkırılarıyla irkildi annesi. Omuzları inip kalkıyor, sesi titriyordu. Gözleri kıpkırmızı olmuştu. Annesi üzüldü biricik kızının ağlamasına. Teselli etmek istedi. "Kim üzmüş benim bi'tanemi?" Kucağına aldı. Olanca şefkatiyle sardı. Zeynep hâlâ hıçkırıyordu. Annesinin göğsüne dayamıştı kafasını. Sabırla bekledi annesi. Hıçkırıklarının durmasını ve anlatmasını bekledi. Annesinden aldığı güvenle anlatmaya başladı Zeynep; arada içini çekerek, gözünü silerek.

"Anneciğim, bebeğimin kolu kopmuş, kaybolmuş. Bulamadım onu. Takmak istedim; ama bulamadım. Ben bebeğimin böyle kolsuz kalmasını sevmiyorum." "Hadi, gel, bir de beraber arayalım." dedi annesi. "Acaba burda mı? Yoksa, koltuğun arkasına mı sıkıştı? Kanepenin altına da bir bakalım. Saksının arkasına bakmış mıydın? Hay Allah, nerede bu?" Aradılar. Aradılar. Sonunda Zeynep'in çamaşırlarının arasında buldular küçük bebeğin minik kolunu. Bebeğin kolunu taktılar.

Zeynep'in gözlerine bir pırıltı geldi. Yüzünde sanki güneş doğmuş gibiydi. Derin bir "Ohh!" çekti. Annesine teşekkür etti. Annesi onu kucağına aldı. Saçlarını okşadı. Öptü. Bir yandan da Zeynep'e bir şey anlatmak istedi.

"Biliyor musun tatlım, Allah bize, o her şeyi içine koyduğu kitabında, yani Kur'ân'da şöyle sesleniyor: 'İnananların başına olumsuz bir şey gelse, onlar derler ki: Biz Allah içiniz ve Allah'a dönücüleriz.' ("İnna lillahi ve innâ ileyhi râciün." Bakara Sûresi 156. ayet) Başımıza küçük de olsa bizi inciten, üzen bir şey geldiğinde bu ayeti okumamızı ister. Hatta bizi çok seven Peygamberimiz de sahabelerine, yani sohbet ettiği arkadaşlarına 'Ayakkabınızın bağcığı koptuğunda bile bu ayeti okuyun.' demiş. Arkadaşları da 'O kadar küçük bir şey için de mi?' diyecek olmuşlar. Peygamberimiz tebessüm ederek, 'Evet, o kadar küçük bir şey için bile!' demiş. 'Kalbinizi inciten her şey sizin için bir musibet sayılır. O yüzden bu ayeti kalbiniz ne zaman incinirse, ne zaman sizi üzen bir şey olursa okumalısınız.'

"Gel, seninle biz de bu ayeti okuyalım. Bebeğin kolu kaybolunca, çok üzüldün ya, onun için. Elhamdülillah, aradık ve Allah bize onu buldurdu. Bebeğin kolunu yerine taktık ve üzüntümüz sevince döndü."

Zeynep'le annesi ayeti okudular ve bu ayetle bizi teselli eden, kaybettiklerimizi bize bulduran, kalbimizin incindiğini bilen Rabb'imize şükrettiler. s.demirci@zaman.com.tr

www.sentosatriko.com

Sentosa®
Triko
Yaşam Tarzınız...

Sir
M & A
by **Sentosa**

üçgen ajans
0332 350 52 74

Yakup-Bedirhan-Isparta

Can abi sen bu yazıları nasıl bir düşünce atmosferi içinde yazıyorsun ya? Biz anlam veremiyoruz. Bedirhan ve ben, mesela; yurttan kalan ve şikayetçi olan kızlara “Rahat mı battı? Dizinizi kırın oturun yurdunuzda!” ya da “Koş Zuhâl koş” yazısı için “Koş anca gidersin!” derdik herhalde diye düşünüyoruz. Sizinki acayip bir sabır doğrusu.

FOTOĞRAF: REUTERS

Çiçekler sulansın ki çöller ‘Gülşen’e dönsün...

Gül kokulu Isparta’nın, kalbi güzel dikenleri! Şimdiye dek okuduğum mailerde karnımı tutarak olmasa da güldüğüm, delicesine ağladığım ve ellerimin arasına aldığım başımın şakaklarının zonklamasından nabzımı saymaya çalıştığım olmuştu. Ama bunların hepsinin birden olduğunu hatırlamıyorum. Bu ilk oldu. Zira mailiniz 30 yıllık meslek hayatımı film şeridi gibi tekrar hatırlamamı sağladı.

76-77 yıllarında insanların özellikle fobik reaksiyonlarını, zırt pırt depresyona girişlerini, atak nöbetler geçirerek, sapan taş gibi acil odasına dalışlarını çok anlamlı

bulmaz, “Bir depresyona girsem de insanlara fareyle oynayan kediyi bir göstersem.” derdim.

Çünkü bu depresyona insan gışeden bilet alıp sinema salonuna girmiş gibi giremiyor. Allah’ın abdal kuluymuşum ki yatsı namazı sonrası yaptığım bu dua sebebiyle sabah namazına “sosyal fobisi” olan bir zavallı olarak kalktım. Üstüne, kuşluk namazında da nartopu gibi bir depresyonum oldu. Ve öğlen namazının son sünnetinde teşehhüd miktarı bir zamanda panik atak nöbetiyle tanıştım. Nefes alamıyordum, tansiyonum yaşıma kadar (24) olmuştu ve kalbimdeki aritmiye bakılırsa acile uğramadan doğrudan

kalp damar cerrahisine gidip by-pass, hatta ellerinde kalmadıysa bayan pas dahi olmalıydım! Yoksa ikinci namazını meleklerin arasında kısıklı Muradiye’de kılmak zorunda kalabilirdim.

Belki dramda abartmış olabilirim; ama şunu öğrendim ki;

- 1) Hiçbir zaman büyük konuşmamalı ve iddiacı olmamalı.
- 2) Basit bir minör depresyon dahi bir doktoru sürüm sürüm süründürebildiğine göre hiçbir şikayeti hafife almamalı.
- 3) Hiçbir zaman hastalık için değil, afiyet ve uzun ömür için dua etmeli.

4) İntiharın i’sinden mahsusçuktan bahsetse dahi o kişiyi çok ciddi markaja alıp “zoom” yaparak bilinen tüm terapi yöntemlerini para pul gözetmeksizin uygulamalı, alttan girip üstten çıkmalıymışım.

Belki de nevroitik sıkıntıları Hakk-al Yakîn (bizzat) yaşamam benim eskiden hastalarım şimdi de canım okurlarıma olan yaklaşımıma dahi gerçekçi bir hale getirdi.

Geçen yıl İstanbul Üniversitesi’ni kazanan yeğenim (kız) yurda kayıt süresince (3-5 gün) evimde kaldı. Meğer Dr. Can dayısının hayranıymış. “Nasıl yazıyorsun?” dedi.

“Bu gece uyuma, görürsün.” dedim. Elle yazdığım için parmağımın 3 yerinde su toplamıştı. Al dedim kağıdı kalem eline, ben söyleyeyim sen yaz. 15 mektup yazdıysak 7-8’inde ağlamışım. Birkaç tanesinde de gerilmişim. Korkmuş, pek de anlam verememiş. 16’ncı mektubu okudu. Ben, “aynı sen” dedim. O da, “aynı ben” dedi. Okurumun öyküsü yeğenimin öyküsüne çok benziyordu. “Haydi, sen cevapla ben düzeltirim.” dedim. Yazmaya başlamasıyla hüngürdemesi bir oldu. Cevap bitince:

- “N’oldu bana” dedi. Ürperdim, titredim ve istem dışı (gayr-i iradi) ağladım. Ben de dedim:

- Okurumun derdini içinde hissettin. Çünkü aynılarını yaşamıştın. Hem onun için, hem kendin için ağladın. Rezonans oldun, transa geçtin. O dakika itibarıyla elin değil, kalbin yazdı. Sen de doktor olacaksın. Eğer hastanın derdini yüreğinde bir sızı olarak hissetmezsen o insana yararlı olamazsın. İşte sevgili Ispartalı “Zırdelikanlı”lar. Haydi şimdi bu mübarek şehirdeki ‘Gül Fidanları’nı sulamaya başlayın. Başlayın ki “anca” sularsınız. Başlayın ki Çöllere GÜLŞENE dönsün. Sevgilerimle. Dr. Can

DR. CAN’IMIZIN VEFATINDAN ÖNCE
KALEME ALDIĞI YAZILARDAN...

FOTOĞRAF: MUSTAFA AYDIN

Kalp, kutsal emanet ve Dr. Can

Eski binamızdaki eski odamızdan bir kesit. Yine bir sürpriz yapıp elinde dosyalar, bisküviler, çikolatalarla ve her daim yanından eksik etmediği su şişesiyle çıkıp gelivermiş. Bizim de bir hafta-on gündür birikmiş mektuplarımız, e-maillerden hazırladığımız onlarca sayfalık çıktılar hazır. Espri-ler, takılmalar. Onca sıkıntılarına, ciddi tedavi gerektiren hastalıklarına rağmen bir de bunların üstüne her açtığı zarftaki “kardeşlerinin” dertleri ekleniyor. O sıkıntıları da kendi sıkıntısı bilip, bir de onun için üzülüyor. Bu ona melankolik bir hü- zün kazandırıyor; ama acaba neşesini ve canlılığını elinden alabiliyor mu? Asla hayır. Yine aynı enerji ve temposuyla etrafındaki motive ediyor. Fotoğrafa baktığı- nızda duvarda görülen kalp figürü Ailem’in sevgili hanım okurlarından birinin işleme- si. (Bir kapağımızda kullanmıştık. Unutul- masın diye çerçevelettik.) Altta da kutsal emanetlerden bir obje. İkisi de tam bir kalp ehli insan olan Dr. Can’ımızı o kadar güzel ifade ediyor ki. Geçenlerde oğlu Na- fi ziyaretimize geldi. Babasının sıra dışı hatıralarını dinledikçe, “Babam işte!” de- yip gözleri ışıldıyordu. O, 200. sayımızı göremedi; ama insanüstü gayretle hazır- ladığı yazılar bakın hâlâ sayfalarımızda. Tekrar rahmet diliyoruz. **Mustafa Aydın**

RAMAZAN KUMANYASI!

“Ruhunuzu ve kalbinizi besleyecek kitaplar”

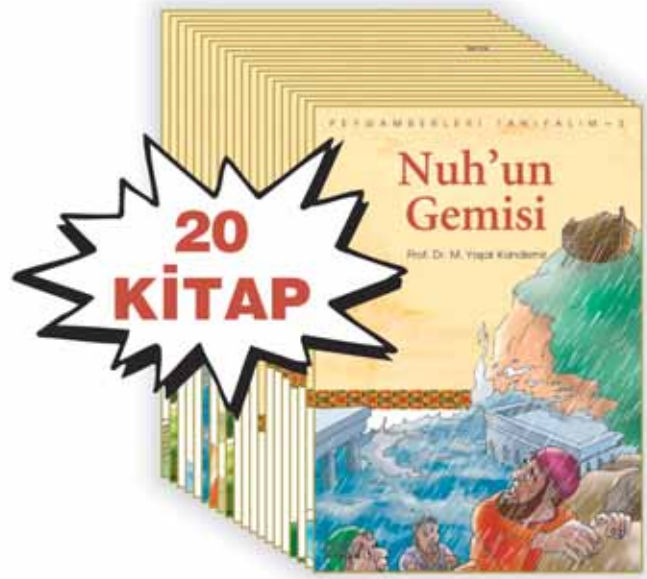
~~6.00~~ YTL ~~4.20~~ YTL

(kuşe kâğıt ve renkli resimli)

~~7.50~~ YTL ~~5.25~~ YTL

(kuşe kâğıt ve renkli resimli)

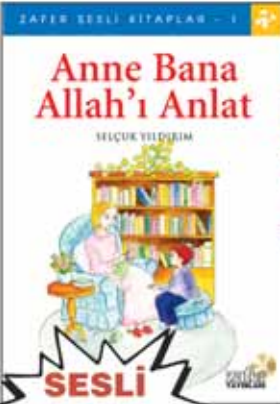

20
KİTAP

Prof. Dr. M. Yaşar Kandemir'in kaleminden
PEYGAMBERLERİ TANIYALIM SETİ

(her biri 16 sayfa kuşe kâğıt ve renkli resimli)

~~50~~ YTL ~~35~~ YTL

SESİLİ
KİTAP

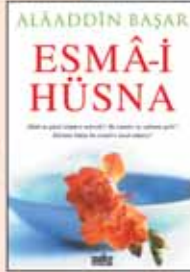
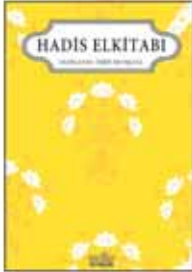
ZAFER SESLİ KİTAPLAR-1
ANNE BANA ALLAH'I ANLAT

5.90 YTL

PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDAN
SEÇİLMİŞ ÖYKÜLER

Her bir kitap:

~~6.50~~ YTL
~~4.55~~ YTL

HADİS EL KİTABI:

~~10.00~~ YTL ~~7.00~~ YTL

PEYGAMBERİMİN
SEVDİĞİ MÜSLÜMAN:

~~15.00~~ YTL ~~10.50~~ YTL

ESMA-İ HÜSNA:

~~9.00~~ YTL ~~6.30~~ YTL

ugurböceği yayımları

zafer
YAYINLARI

www.zaferdergisi.com
0 212 512 80 80

ŞUBELERİNDE ve SEÇKİN KİTAPÇILARDA